

การสร้างแบบฝึกการใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่านเพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย
ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

THE CONSTRUCTION OF EXERCISE THE USE OF LOCAL FOLK TALES FOR
READING COMPREHENSION SKILLS DEVELOPMENT OF PRATHOMSUKSA 4
STUDENTS AT BAN THUNG NOI SCHOOL, FAI KAEW SUB-DISTRICT,
PHU PHIANG DISTRICT, NAN PROVINCE

พระรณชัย สมคำ^{1*}, สมหวัง อินทร์ไชย² และ ปฏิพันธ์ อุทยานุกุล³

Phra Ranachai Somkham^{1*}, Somwang Inchai² and Patipan Uttayanukul³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 80 ถ.พหลโยธิน ต.บ้านดู่ อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 57100^{1,2,3}

Chiangrai Rajabhat University, 80 Pahonyothin Road, Baan Du Sub-district, Mueang District, Chiang Rai Province, 57100^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: sao_mookmik@hotmail.com

(Received: 4 May, 2022; Revised: 28 Jun, 2022; Accepted: 28 Jun, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
โดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน 2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน
พื้นบ้านจังหวัดน่าน และ 3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน
พื้นบ้านจังหวัดน่าน ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564
จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการอ่าน
จับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 เล่ม แผนการจัดการเรียนรู้
จำนวน 7 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน จำนวน 10 ข้อ การเก็บรวบรวม
ข้อมูลได้ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการใช้แบบฝึกทักษะ จากนั้นจึงทดสอบ
หลังเรียน (Posttest) แล้วสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และ
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
มีประสิทธิภาพ 80.10/83.95
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
เท่ากับ 9.29 คิดเป็นร้อยละ 55.33

¹ นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

ดังนั้น จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน เหมาะแก่การใช้ฝึกอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ, ทักษะการอ่านจับใจความ, นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to construct and examine the efficiency of reading comprehension exercise package by using Nan local folk tales; 2) to examine the learning achievement before and after using the reading comprehension exercise package based on Nan folk tales; and 3) to investigate the students' satisfaction towards the use of reading comprehension exercise package based on Nan folk tales. The sample group were 14 Prathomsuksa 4 students from 1 classroom in their semester 2/2021. The research instruments were 7 reading comprehension exercise packages by using Nan folk tales, 7 learning management plan based on Nan folk tales, 20-item achievement test, and 10-item questionnaire investigating students' satisfaction. The author firstly deployed pre-test, then followed by posttest and questionnaire distribution for data collection. The data was analyzed by mean (μ), standard deviation (σ) and t-test. The results showed that:

1. The reading comprehension exercise package by using Nan folk tales for Prathomsuksa 4 students, in overall, showed efficiency at 80.10/83.95.

2. The development before and after implementing the reading comprehension exercise package for Prathomsuksa 4 students based on Nan folk tales showed the posttest mean at 9.29 accounting for 55.33%.

3. The satisfaction assessment results towards the use of reading comprehension exercise package based on Nan, in overall, showed their highest satisfaction.

Therefore, the results of the research show that the reading comprehension exercise package by using Nan folk tales, suitable for using reading comprehension practice of prathomsuksa 4 students at Banthungnoi School, Faikaew Sub-District, Phuphiang District, Nan Province.

KEYWORDS: The Rading Comprehension Exercise Package, The Reading Comprehension Skills, Nan Folk Tales

บทนำ

การอ่านเป็นวิธีการรับข่าวสาร ความรู้ที่แตกต่างจากสื่ออื่น ๆ เพราะเป็นสิ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้คิดและมีจินตนาการกว้างไกล ตลอดจนทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน ดังนั้นการอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ ต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา หากนักเรียนมีปัญหาเรื่องของการอ่านย่อมส่งผลถึงการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นด้วย นอกจากนี้การอ่านยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของนักเรียนสู่โลกกว้าง ดังที่ สวริน ยมมา (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านทำให้ได้รับรู้ข่าวสาร การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนช่วยให้นักเรียนมีพื้นฐานในการวิเคราะห์ วิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ เข้าใจพฤติกรรมของผู้อื่นและเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับแนวคิดของตนเองได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ฉวีวรรณ คูหาภินนท์ (2542) ได้กล่าวว่า การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา อาชีพ คุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2549) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความเป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอะไร สำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร ดังนั้นเด็กต้องมีความสนใจ และมีสมาธิอย่างแท้จริง นอกจากนี้ สายใจ ทองเนียม (2560) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นทักษะที่สำคัญ ผู้เรียนต้องรู้จักการอ่านคำ คือ อ่านออก รู้ความหมายของกลุ่มคำ ลำนวน วลี ประโยค จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ อาจจะส่งผลต่อการอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ซึ่งยากกว่าและจะเป็นสาเหตุให้ผู้อ่านไม่สามารถพัฒนาการอ่านของตนเองได้ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลางสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญว่า ให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องสั้น เรื่องเล่าจากประสบการณ์ นิทานชาดก บทความ บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน สารคดีและบันเทิงคดี เนื่องจากเด็กในช่วงวัยนี้มักมีความสนใจในเรื่องเล่า และนิทานเป็นส่วนมาก ดังที่ ภัทรา แสงหอม (2561) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาด้านการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก

นิทานพื้นบ้าน เป็นสิ่งที่ใช้เล่าเพื่อความบันเทิง เพื่อพักผ่อนหย่อนใจในยามว่าง นิทานต่าง ๆ ที่เล่าออกมานั้นล้วนมีข้อคิดแฝงด้วยหลักธรรมคติสอนใจให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดี ดังที่ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2551) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะที่เล่าสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน เพื่อความสนุกสนานเบิกบานใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อเสริมศรัทธาในศาสนา เทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ช่วยอบรมบ่มนิสัย เข้าใจสิ่งแวดล้อมและปรากฏการณ์ธรรมชาติ นอกจากนี้ ปัทมาวดี วงษ์เกิด (2555) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านว่า ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว อีกทั้งนิทานยังให้ข้อคิดและคติเตือนใจ เป็นการช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ อีกด้วย

ปัจจุบันสถานศึกษาต่าง ๆ ได้มีการรณรงค์ให้นักเรียนรักการอ่าน เช่น โครงการอ่านวันละนิด จิตแจ่มใสวัยศึกษา ซึ่งล้วนแต่เป็นการส่งเสริมให้รักการอ่านมากขึ้น แต่จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษายังมีปัญหาในการอ่าน เนื่องจากอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความของเรื่องได้ และไม่สามารถตอบคำถามเรื่องที่อ่านได้ ที่สำคัญไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่าง ๆ จากปัญหา

ดังกล่าวได้ มีนักวิชาการหลายท่านให้ความสนใจศึกษา ปัญหาและสาเหตุในด้านการอ่านจับใจความไว้เป็น จำนวนมาก ดังเช่น จุฬาลักษณ์ กองพิลา (2553) ได้ ศึกษาปัญหาในการอ่านจับใจความของนักเรียน พบว่า นักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญ สรุป ประเด็น แยกความรู้ข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นได้ ซึ่งส่วนใหญ่ มาจากการสอนของครูเป็นหลัก สอดคล้องกับมัลลัวรรณ วิริยะ (2553) ได้ศึกษาปัญหาในการอ่านของนักเรียน พบว่า นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาไทย รวมทั้งบทเรียนไม่สร้างความสนใจ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในเนื้อหาที่ยาก

จากปัญหาที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้นิทานพื้นบ้านในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นวิธีสอนอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการนำนิทาน โดยเฉพาะนิทานคุณธรรมเข้ามาสอดแทรกวิธีการอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เด็กนักเรียนอ่านง่าย สนุกสนาน และจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี สอดคล้องกับ สุกัญญา วันชนะ (2553) กล่าวว่า การนำนิทานที่มีเนื้อหา สนุกสนาน เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก หรือเป็นเรื่องที่เด็ก สนใจอยู่แล้ว มาแต่งและวาดภาพประกอบให้สวยงาม ใช้คำที่เหมาะสม อ่านง่าย มีความหมายที่ชัดเจน จะทำให้นักเรียนอ่านง่าย สนุกสนานและจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี นอกจากนี้นิทาน ยังเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ อยากฟัง อยากอ่าน และสนใจอยากรู้ การจัดประสบการณ์ ให้แก่เด็กโดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นสิ่งที่ดี เพราะธรรมชาติ การเรียนรู้ของคนเราจะให้ประสบผลดีได้นั้น ย่อมมาจาก ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนเอง การอ่านนิทาน จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาการด้านภาษาจากการฟัง การอ่าน การพูดเล่าเรื่อง และสามารถสรุปข้อคิดจากนิทานได้ ซึ่ง ในจังหวัดน่าน ถือเป็นจังหวัดที่มีเรื่องเล่าของนิทานพื้น บ้านอย่างมากมาย โดยแต่ละเรื่องนั้นล้วนมาจากผู้เฒ่า ผู้แก่เล่าสืบทอดกันมา และมีการสอดแทรกเนื้อหาที่แฝง ด้วยคุณธรรม ข้อคิด สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนที่ ใช้ชีวิตในสังคมและการดำเนินชีวิตของนักเรียนเอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ใช้นิทานพื้นบ้านในจังหวัดน่าน ซึ่งเป็นนิทานที่มีเนื้อหา

สนุกสนาน สอดคล้องกับความสนใจ เหมาะสมกับวัยและ บริบทของโรงเรียนมาเป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัด น่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน บ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน จังหวัดน่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน บ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน พื้นบ้านจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอกู่เพียง จังหวัด น่าน

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่านมี ประสิทธิภาพ 80/80 และสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความของนักเรียนได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการใช้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน จังหวัดน่าน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้
3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน พื้นบ้านจังหวัดน่านของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 เล่ม

2. แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 แผน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ชั้นวิเคราะห์

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน พ.ศ. 2564

1.1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะและการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ

1.1.3 วิเคราะห์ทฤษฎีการอ่านจับใจความและหลักการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน รวมถึงการใช้แบบฝึกทักษะในการจัดการเรียนการสอน

1.2 ชั้นออกแบบ

1.2.1 คัดเลือกนิทานพื้นบ้าน โดยมาจากเรื่องเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในท้องถิ่นของจังหวัดน่าน จำนวน 7 เรื่อง ที่มีคำสอนทางจริยธรรม ตามแนวคิดทฤษฎีของ Fry (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2549) ดังนี้

เรื่องที่ 1 จันทาปุจี

เรื่องที่ 2 ชะตามะกอกแห้ง

เรื่องที่ 3 กระต่ายถูกแ้ว

เรื่องที่ 4 ปอเสี้ยวสาครกร

เรื่องที่ 5 ไ้ร้อยขอ

เรื่องที่ 6 ผีปกกะโหล่งแ้วสาว

เรื่องที่ 7 ปู้นแน

แล้วนำมาดัดแปลงสำนวนภาษาให้มีความง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2.2 ออกแบบแบบฝึกทักษะ โดยยึดหลักและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบของแบบฝึกทักษะที่ดี ของถวัลย์ มาตจรัส (2550) และตามแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2552) กล่าวคือ ลักษณะและรูปแบบของแบบฝึกทักษะที่ดีต้องมีหลากหลายรูปแบบ มีคำชี้แจงสั้น ๆ และชัดเจน มีจุดมุ่งหมายว่าต้องการฝึกด้านใด ใช้ภาษาง่าย ได้รับความสนใจและฝึกใช้ความคิดตรงตามเนื้อหา เหมาะสมกับเวลา วัย ความสามารถของนักเรียนและทำให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน เกิดความพึงพอใจในการเรียน

1.3 ชั้นพัฒนา

1.3.1 สร้างแบบประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน จำนวน 10 ข้อ สำหรับประเมินแบบฝึกทักษะ จำนวน 7 เล่ม

1.3.2 นำแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบฝึกทักษะ จำนวน 3 คน ประเมินและตรวจสอบด้านเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบของบทเรียนในแต่ละเรื่อง รวมทั้งเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาและขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ การยอมรับค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนไม่เกิน 0.66 ขึ้นไป ซึ่งผลปรากฏว่าได้ค่าเฉลี่ยของการประเมินเท่ากับ 4.93 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16 ถือว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ชั้นทดลองใช้

1.4.1 นำไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 ทดลอง

แบบ 1:1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านคูใต้ ตำบลคูใต้ อำเภอน่าน จังหวัดน่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 คน เป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน โดยคัดเลือกจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ถ้ามีคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าเก่ง ร้อยละ 60-70 ถือว่าปานกลาง และต่ำกว่าร้อยละ 50 ถือว่าอ่อน ซึ่งผู้วิจัยคอยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด และมีการจดบันทึกข้อบกพร่อง ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นจึงนำผลการทดลองมาหาค่าประสิทธิภาพพบว่า มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 56.19/66.67

1.4.2 นำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 ทดลองแบบกลุ่มเล็กกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยไฮ ตำบลฝายแก้ว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 คน เมื่อทดลองเสร็จ ได้สัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น จากนั้นจึงนำผลการทดลองมาหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลปรากฏว่า ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 56.57/70.00

1.4.3 นำไปทดลองใช้ครั้งที่ 3 ทดลองภาคสนามกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำบัว ตำบลน้ำบัว อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาประเมินหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.31/84.64

1.5 ขั้นนำไปใช้

นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่านที่หาประสิทธิภาพแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย จำนวน 14 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

2. แผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นวิเคราะห์

วิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทุ่งน้อย พ.ศ. 2564 คู่มือครูรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย และหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนเนื้อหาในแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 7 เล่ม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดแบ่งเนื้อหาของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ขั้นออกแบบ

2.2.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอนภาษาไทยที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

2.2.2 ศึกษาขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนต่าง ๆ

2.3 ขั้นพัฒนา

2.3.1 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดเวลาเรียนตามแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 7 เล่ม ใช้เวลาในการสอน 14 ชั่วโมง จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

2.3.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยออกแบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้อง IOC ให้ครอบคลุมเนื้อหา กิจกรรม การวัดผล และประเมินผล โดยกำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า -1, 0, 1 ตามลำดับ จากนั้นนำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.4 ขั้นทดลองใช้

ทดลองใช้แบบหนึ่งต่อหนึ่งกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านคูใต้ กลุ่มเล็กกับโรงเรียนบ้านห้วยไฮ และภาคสนามกับโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำบัว จำนวน 20 คน โดยใช้ร่วมกับการทดลองแบบฝึกทักษะ จากนั้นตรวจทานแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้ง แล้วจัดทำฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับประชากรต่อไป

2.5 ขั้นประเมินผล

นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะกับประชากร คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 คน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ขั้นวิเคราะห์

ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นเนื้อหาเดียวกับที่กำหนดในแบบฝึกทักษะ และแผนการจัดการเรียนรู้

3.2 ขั้นออกแบบ

3.2.1 กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 40 ข้อ

3.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ ตามที่ได้กำหนดไว้

3.3 ขั้นพัฒนา

3.3.1 สร้างแบบประเมินความสอดคล้อง IOC ระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้คำแนะนำและนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ได้ข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ

3.3.3 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เป็นข้อสอบที่สมบูรณ์

3.4 ขั้นทดลองใช้

3.4.1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นและผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มรอบรู้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน

3.4.2 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.2 – 0.8 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ ได้แบบทดสอบที่มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 จำนวน 38 ข้อ และผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกได้ค่า r ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 28 ข้อ จากนั้นนำมาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าเหมาะสมจำนวน 20 ข้อ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของ Kuder – Richardson (K.R. – 20) (นพพร ณะชัยพันธ์, 2550) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9345

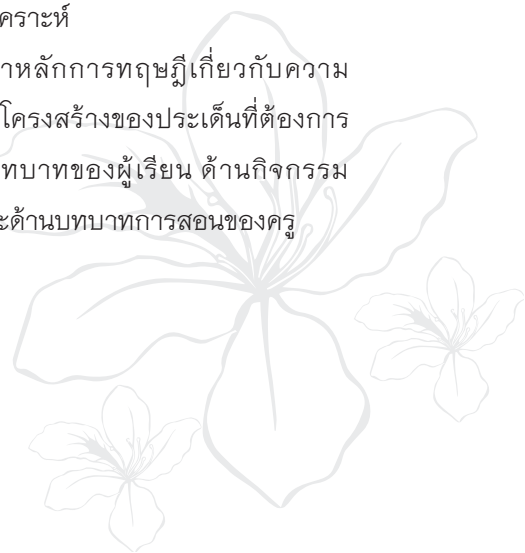
3.5 ขั้นประเมินผล

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ไปใช้กับประชากร โดยการทดสอบก่อนเรียนและบันทึกผลไว้ หลังจากการทดสอบหลังเรียนอีกครั้งโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน แต่สลับข้อและสลับตัวเลือก แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบกับ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน มีขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

4.1 ขั้นวิเคราะห์

ศึกษาหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ และกำหนดโครงสร้างของประเด็นที่ต้องการวัด 3 ด้าน คือด้านบทบาทของผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านบทบาทการสอนของครู

4.2 ขั้นตอนออกแบบ

4.2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสาร ตำรา หนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิธีการและหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2.2 ออกแบบแบบสอบถามความพึงพอใจ ตามแนวคิดของ วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2549)

4.2.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ตามที่ออกแบบไว้ จำนวน 10 ข้อ

4.3 ขั้นพัฒนา

4.3.1 นำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องความเหมาะสมของภาษา

4.3.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่แก้ไขตามคำแนะนำแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถามแต่ละข้อ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด

4.3.3 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 ปรากฏว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ ถือว่านำไปใช้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจได้

4.4 ขั้นทดลองใช้

4.4.1 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มภาคสนาม คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำบัว ตำบลน้ำบัว อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบภาษาและระยะเวลาที่ใช้

4.4.2 ตรวจทานแบบสอบถามความพึงพอใจอีกครั้ง แล้วจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับจริง

4.5 ขั้นประเมินผล

นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้แล้ว ไปใช้กับประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย จำนวน 14 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะจำนวน 7 เล่ม ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ใช้เวลาเรียนจำนวน 14 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

4. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยการหาค่า E_1/E_2

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

3. หาค่าเฉลี่ยและหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 เล่ม ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน ใช้สอนจำนวน 14 ชั่วโมง หรือ 2 สัปดาห์ ดังตารางที่ 1

พินัยกรรมสาร ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2565

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน จัปใจความ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้กับนักเรียนได้
ของนักเรียน มีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 9.29 เป็นอย่างดี ดังตารางที่ 3
คิดเป็นร้อยละ 55.33 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน

ตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจัปใจความโดย
ใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
	คะแนนเต็ม 20	คะแนนเต็ม 20	(D)
1	8	16	8
2	9	17	8
3	7	18	11
4	8	16	8
5	9	17	8
6	7	16	9
7	5	18	13
8	7	17	10
9	6	18	12
10	8	16	8
11	7	15	8
12	9	17	8
13	8	16	8
14	7	18	11
รวม	105	235	130
เฉลี่ย	7.50	16.79	9.29
ร้อยละ	37.50	83.95	55.33
σ	1.16	0.97	

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ($\mu = 4.91$, $\sigma = 0.24$) หากพิจารณาเป็นรายข้อ นักเรียน
การอ่านจัปใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกข้อ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน

	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ตลอดเวลาที่มีกิจกรรม	4.93	0.27	พอใจมากที่สุด
2	ครูให้ข้อเสนอแนะในการเรียนแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.86	0.36	พอใจมากที่สุด
3	ครูแนะนำและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิด	4.71	0.61	พอใจมากที่สุด
4	นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน	5.00	0.00	พอใจมากที่สุด
5	นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจมากขึ้น	4.93	0.27	พอใจมากที่สุด
6	นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเองกับเพื่อน	4.86	0.36	พอใจมากที่สุด
7	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.93	0.27	พอใจมากที่สุด
8	รูปแบบของแบบฝึกทักษะให้ความเพลิดเพลินและน่าสนใจ	5.00	0.00	พอใจมากที่สุด
9	การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นสื่อ	5.00	0.00	พอใจมากที่สุด
10	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา	4.93	0.27	พอใจมากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.91	0.24	พอใจมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้ นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมด 7 เล่ม โดยรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.10/83.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ คือ 80/80 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดน่าน มีพัฒนาการทางการเรียนเพิ่มขึ้น มีค่าเท่ากับ 9.29 คิดเป็นร้อยละ 55.33

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน โดยภาพรวมผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.91$, $\sigma = 0.24$)

ดังนั้น จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นและทดสอบประสิทธิภาพแล้ว เหมาะแก่การใช้ฝึกอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ นิทานพื้นบ้านของจังหวัดน่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.10/83.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการอ่านจับใจความ ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุนันนันท์ ทองดี (2553) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความจากนิทานคุณธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความจากนิทานคุณธรรมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.40/87.04 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และนอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว

การวิเคราะห์เนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2551) รวมถึงการศึกษาทฤษฎีงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ การได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ ที่ปรึกษาประกอบกับการตรวจสอบและประเมินเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้แบบฝึกทักษะที่มีความ น่าสนใจ มีความเหมาะสมด้านเวลา ขนาด รูปแบบ และ สีของตัวอักษรที่ใช้ ประกอบการใช้ภาษาที่สวยงาม เข้าใจง่าย แบบฝึกหัดแต่ละชุดมีคำสั่งที่ชัดเจน มีการวัดและประเมินผล รวมถึงมีการแนะนำเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะอย่าง ถูกต้อง และให้นักเรียนทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เพื่อวัดระดับความรู้ของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิด แรงกระตุ้นในการเรียนรู้ มีความสนุกสนาน ส่งผลให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุวัตถุประสงค์ได้เสมือนกับ การเรียนจากครูผู้สอนโดยตรง สอดคล้องกับคำกล่าวของ ประภาพร ถิ่นอ่อน (2553) ที่ว่า หลักการสร้าง แบบฝึกทักษะว่า ควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการฝึก แบบฝึกทักษะควรเริ่มจาก ง่ายไปหายาก มีหลายแบบ มีตัวอย่างประกอบ มีภาพ ประกอบ และสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง สอดคล้อง กับงานวิจัยของ นงคิด พัฒนปฏิธาน (2553) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถภาพและความคงทนในการอ่าน ภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านไม้ลุงชนมิตรภาพที่ 109 โดย ใช้วิธีการปรับสูตรของ Fry ใช้วัดความยากง่ายหนังสือ แบบเรียนภาษาไทย พบว่า สมรรถภาพในการอ่านภาษา ไทยของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกสมรรถภาพ ความ คงทนในการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยก่อนใช้ร้อยละ 47.60 และค่าเฉลี่ย หลังใช้ร้อยละ 86.70

2. พัฒนาการทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบ ฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัด น่าน พบว่า มีค่าร้อยละหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คือ 9.29 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ผลสัมฤทธิ์ ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ และได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยยังเน้นการสอนอ่านจับใจความสำคัญจาก ข่าวสารหรือเหตุการณ์ปัจจุบันในสังคม เพื่อนำความรู้ และข้อคิดมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบ กับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แผนจัดการเรียนรู้ที่ดีมีคุณภาพ เป็นแผนซึ่งครูเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน โดยวางแผนการจัดการเรียนรู้การใช้สื่อการเรียนรู้หรือ แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลโดยการวิเคราะห์จาก คำอธิบายรายวิชา ซึ่งยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและ สาระการเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้น (กรมวิชาการ, 2546) รวมถึงความ สามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด คุณภาพการสอน ของครูและปัจจัยอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทาง การเรียนรองลงมาตามลำดับ จึงส่งผลให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศนีย์ แก้วงาม (2550) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อ จับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่าหลวงนาคำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีผลการวิจัย พบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.58/83.36 และมีผลสัมฤทธิ์ ทางการอ่านหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทาน พื้นบ้านของจังหวัดน่าน พบว่า โดยภาพรวมผู้เรียนมี ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นไปตาม สมมติฐาน ผลเป็นเช่นนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี

ประสิทธิภาพ แบบฝึกทักษะมีขนาดตัวอักษรและภาพที่เหมาะสม มีความน่าสนใจและมีรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับ สุริยา เฟิงลี (2552) ที่ทำวิจัย เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้สอนควรประยุกต์การสร้างแบบฝึกทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุหลาบ มลลิกะมาส. (2551). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุฬาลักษณ์ กองพิลา. (2553). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือแบบ SQ3R*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ฉวีวรรณ คูหาภินนธ์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาคาร.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2549). *ภาษาไทยสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). *นวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ทัศนีย์ แก้วงาม. (2550). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- นงคิด พัฒนปฏิธาน. (2553). *การพัฒนาสมรรถภาพและความคงทนในการอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นพพร ธนะชัยพันธ์. (2550). *สถิติเบื้องต้นสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์.
- ประภาพร ถิ่นอ่อง. (2553). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ปัทมาวดี วงษ์เกิด. (2555). *การวิเคราะห์ความเชื่อเชิงมายาคติเกี่ยวกับช้างที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านไทยภาคใต้ จังหวัดสุรินทร์*. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).

และเป็นการพัฒนาและเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดทำแบบฝึกทักษะโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียนรู้รูปแบบ Online เพื่อรองรับการพัฒนาทางเทคโนโลยีและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องการพัฒนาทักษะการพูด การเขียน และการฟัง โดยใช้นิทานพื้นบ้านประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะทางการใช้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนให้ครบทุกทักษะ

- ภัทรา แสงหอม. (2561). การพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- มาลัยวรรณ วิริยะ. (2553). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค SQ3R. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- วิชุด สุรัตน์เรืองชัย. (2549). เอกสารประกอบการสอนวิชา 404361 วิธีการสอนทั่วไป (General method of teaching). ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2552). นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สวิน ยมหา. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียน. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีบูรพา).
- สายใจ ทองเนียม. (2560). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุกัญญา วันชนะ. (2553). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกาศเมธ อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง. (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช).
- สุนันนัท ทองดี. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความจากนิทานคุณธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2549). การอ่านจับใจความ เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย. สุโขทัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุริยา เพ็งลี. (2552). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

